

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 504/2012-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. novembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť L. D., M., zastúpeného advokátom JUDr. J. K., M., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžp 16/2011 z 24. mája 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. D. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. septembra 2012 doručená sťažnosť L. D., M. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 a ods. 4 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžp 16/2011 z 24. mája 2012.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom (ďalej len „žaloba“) v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 6 S 19806/2010 domáhal preskúmania zákonnosti „rozhodnutia“ – „odpovede“ Krajského stavebného úradu v Košiciach (ďalej len „žalovaný“) č. 2010/00870 zo 6. októbra 2010 – ktorým žalovaný vybavil „sťažnosť“ sťažovateľa z 13. augusta 2010 smerujúcu proti stanovisku mesta M. (ďalej len „mesto“) č. 2010/2418-Ka zo 14. júla 2010 k jeho „sťažnosti“ – námietkam z 31. mája 2010 proti rozhodnutiu, resp. k oznámeniu mesta č. j. 2010/0122 zo 7. mája 2010 o tom, že proti uskutočneniu drobnej stavby – garáže ohlásenej v zmysle ustanovení § 57 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „stavebný zákon“) stavebníkmi (susedmi sťažovateľa, pozn.) 9. novembra 2009 – mesto nemá námietky.

Krajský súd však po pribratí stavebníkov za účastníkov konania uznesením č. k. 6 S 19806/2010-31 z 31. marca 2011 s poukazom na to, že žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom súdneho prieskumu, pričom vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré v danej veci predmetom preskúmania súdom mohlo byť, je už oneskorená, konanie o žalobe zastavil.

Sťažovateľ podal proti uzneseniu krajského súdu č. k. 6 S 19806/2010-31 z 31. marca 2011 v zmysle ustanovenia § 250d ods. 3 poslednej vety zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej aj „OSP“) riadne a včas odvolanie – riadny opravný prostriedok. Avšak najvyšší súd uznesením sp. zn. 8 Sžp 16/2011 z 24. mája 2012 rozhodol tak, že odvolaním sťažovateľa napadnuté uznesenie krajského súdu ako vecne správne potvrdil. Podľa zistenia ústavného súdu sťažnosťou napadnuté uznesenie najvyššieho súdu v spojení s označeným uznesením krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 13. júla 2012.

Sťažovateľ porušenie ním označených práv odôvodňuje najmä takto:

„... ustálená judikatúra súdov potvrdzuje, že aj rôzne stanoviská a potvrdenia (čiže aj odpovede na vybavenie sťažnosti), ktorými sa menia, rušia a zakladajú určité práva a povinnosti, je potrebné považovať za rozhodnutia. Aj takéto odpovede na sťažnosti možno napadnúť na súde.

... Ak by sťažnosť proti oznámeniu o drobnej stavbe zo dňa 31.05.2010 bola opodstatnená, tak Krajský stavebný úrad v Košiciach by ju vyhodnotil ako opodstatnenú a stavebný úrad M. by bol viazaný právnym názorom odvolacieho orgánu a oznámenie o ohlásení drobnej stavby zo dňa 07.05.2010 by musel zrušiť. Čiže možno ustáliť, že túto sťažnosť zo dňa 31.05.2010 možno považovať za opravný prostriedok proti rozhodnutiu stavebného úradu, t. j. oznámenie o ohlásení drobnej stavby. V praxi je množstvo prípadov, že stavebný úrad príslušného mesta vydá oznámenie o ohlásení drobnej stavby, že nemá žiadne námietky, ale na základe podanej sťažnosti odvolací orgán, t. j. príslušný krajský stavebný úrad zruší takéto oznámenie, alebo vyhodnotí sťažnosť ako opodstatnenú a stavebný úrad na prvom stupni zamietne ohlásenie drobnej stavby.

... Čiže možno ustáliť, že žaloba bola podaná v lehote, lebo pre účely dvojmesačnej lehoty je rozhodujúce doručenie rozhodnutia správneho orgánu na druhom stupni. V našom prípade je to vybavenie sťažnosti, označené ako odpoveď zo dňa 06.10.2010. Táto odpoveď bola žalobcovi doručená dňa 11.10.2010 a žaloba bola podaná dňa 13.12.2010. Keďže posledný deň lehoty pripadol na deň pracovného pokoja, tak lehota končí prvý pracovný deň a týmto je deň 13.12.2010, t. j. pondelok.

Čiže neobstojí tvrdenie krajského súdu, že žaloba bola podaná oneskorene.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v napadnutom rozhodnutí námietkami sťažovateľa vôbec nezaoberal, ale plne sa stotožnil s právnym názorom Krajského súdu v Košiciach vysloveným v jeho rozhodnutí.

Zdôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach je arbitrárne a svojvoľné, čiže nie ústavne akceptovateľné.

... Tým, že stavebný úrad povolil drobnú stavbu vo vzdialenosti 70 cm od rodinného domu sťažovateľa, tak zasiahol do jeho vlastníckych práv...“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

1. Základné práva L. D... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 8 Sžp/16/2011 zo dňa 24. mája 2012 porušené bolo.

2. Základné práva L. D... vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 8 Sžp/16/2011 zo dňa 24. mája 2012 porušené bolo.

3. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 8 Sžp/16/2011 zo dňa 24. mája 2012 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť L. D. trovy právneho zastúpenia v sume 311,22 €, na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. K. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 a ods. 4 ústavy uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžp 16/2011 z 24. mája 2012, ktorým ako vecne správne potvrdil uznesenie krajského súdu č. k. 6 S 19806/2010-31 z 31. marca 2011 o zastavení konania o žalobe sťažovateľa.

Sťažovateľ v sťažnosti vyjadruje svoje presvedčenie, že proti rozhodnutiu – oznámeniu mesta č. j. 2010/0122 zo 7. mája 2010 o tom, že proti uskutočneniu drobnej stavby – garáže ohlásenej stavebníkmi (susedmi sťažovateľa, pozn.) 9. novembra 2009, mesto nemá námietky, bol prípustný opravný prostriedok, ktorý sťažovateľ aj využil podaním „sťažnosti“ z 31. mája 2010, a preto, pokiaľ žalobou napádal „rozhodnutie“ – „odpoveď“ žalovaného č. 2010/00870 zo 6. októbra 2010 (na „sťažnosť“ z 13. augusta 2010 proti stanovisku mesta č. 2010/2418-Ka zo 14. júla 2010, pozn.), táto bola podaná riadne a včas.

Sťažovateľ vychádzajúc z uvedeného názoru najmä namieta, že pokiaľ bolo označenými všeobecnými súdmi konanie o jeho žalobe bez ďalšieho, resp. bez vecného prerokovania ním vznesených námietok proti uskutočneniu ohlásenej drobnej stavby právoplatne zastavené, arbitrárnym a svojvoľným spôsobom mu bolo odopreté nielen právo na súdnu ochranu, resp. na spravodlivé súdne konanie, ale ako vlastníčkovi susedných nehnuteľností aj právo na ochranu jeho vlastníckeho práva.

1. K namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru

Ústavný súd v prvom rade v súlade so svojou judikatúrou predovšetkým podotýka, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Citovaný čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Všeobecné súdy poskytujú ochranu plynúcu z citovaného článku ústavy tak, že postupujú v konaní súc viazané procesno-právnymi a hmotno-právnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach

a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

Ústavný súd ďalej pripomína, že do obsahu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý účastník konania predkladá (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Najvyšší súd sa s námietkami sťažovateľa uvedenými v jeho odvolaní proti uzneseniu krajského súdu z 31. marca 2011, ktorými v podstate odôvodňuje aj túto sťažnosť, vysporiadal najmä takto:

„... Najvyšší súd je zajedno s názorom vysloveným v rozhodnutí krajského súdu, že v prípade ohlásenia drobnej stavby nejde o stavebné konanie, ktorého výsledkom má byť vydanie stavebného povolenia, ale ide len o postup stavebného úradu v prípadoch, v ktorých predpokladal zákonodarca a v ktorých nie je potrebné, aby prebehlo stavebné konanie, ktorého výsledkom by malo byť vydanie rozhodnutia - stavebného povolenia a konanie na správnom orgáne sa skončilo doručením oznámenia stavebníkom, že voči ohlásenej drobnej stavbe nemá námietky.

Stavebný úrad preskúmaním ohlásenia drobnej stavby dospel k záveru, že na stavbu predmetnej garáže nie je potrebné vydať stavebné povolenie a preto stavebníkom oznámil, že môžu drobnú stavbu uskutočniť. Stavebný úrad nemá inú možnosť ako postupovať a to buď stavbu drobnej stavby vziať na vedomie a formálne s ňou súhlasiť, alebo oznámiť stavebníkovi, že na uvedenú stavbu je potrebné začať stavebné konanie a vydať stavebné povolenie.

Preto je správny právny záver vyslovený krajským súdom, s ktorom sa v plnom rozsahu stotožňuje aj najvyšší súd, že v danom prípade, sa mal žalobca brániť žalobou voči oznámeniu stavebného úradu stavebníkom, že voči ohláseniu drobnej stavby - garáže podľa projektovej dokumentácie nemá námietky. Toto oznámenie bolo žalobcovi doručené dňa 19. mája 2010 a preto lehota na podanie odvolania uplynula žalobcovi dňom 20. júla 2010, teda 2 mesiace po jeho doručení (§ 250b ods. 1 O. s. p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcu uvedené v odvolaní proti uzneseniu krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci a preto napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach ako vecne správne podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. a § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil, stotožniac sa v zásade aj s dôvodmi jeho rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p.)...“

V danej súvislosti ústavný súd považoval za nevyhnutné v záujme presvedčivosti svojej rozhodovacej činnosti uviesť aspoň podstatnú časť aj odôvodnenia uznesenia krajského súdu č. k. 6 S 19806/2010-31 z 31. marca 2011, ktorý sa pri rozhodovaní o žalobe sťažovateľa riadil týmito úvahami:

„... Podľa § 57 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, stavebník drobných stavieb, stavebných úprav a udržiavacích prác uvedených v § 55 ods. 2 je povinný ich uskutočnenie vopred písomne ohlásiť stavebnému úradu. Stavebný úrad môže určiť, že ohlásenú drobnú stavbu, stavebnú úpravu alebo udržiavacie práce možno uskutočniť len na základe stavebného povolenia.

Drobnú stavbu alebo stavebnú úpravu môže stavebník uskutočniť len na základe písomného oznámenia stavebnému úradu, že proti ich uskutočneniu nemá námietok. K písomnému oznámeniu stavebný úrad pripojí overený jednoduchý situačný výkres. Udržiavacie práce môže stavebník vykonať, pokiaľ stavebný úrad do 30 dní odo dňa ohlásenia neurčí, či tieto práce podliehajú stavebnému povoleniu (§ 57 ods. 2 citovaného zákona).

Z citovaných ustanovení zákona vyplýva, že predmetom súdneho preskúmavania správneho súdu môže byť iba také rozhodnutie správneho orgánu, ktorým rozhoduje o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Takýmto

rozhodnutím je nepochybne písomné oznámenie Mesta M. vydané podľa § 57 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, pretože týmto rozhodnutím mesto ako stavebný úrad rozhodlo nielen o právach a povinnostiach stavebníka, ale toto rozhodnutie sa priamo dotýka práv a povinností žalobcu. Iba toto rozhodnutie – oznámenie správneho orgánu zakladá a mení práva a povinnosti fyzických osôb, a preto iba toto rozhodnutie môže byť predmetom súdneho prieskumu.

Na konanie, v ktorom správny orgán rozhoduje, či sa ohlásená stavba môže uskutočniť, sa nevzťahuje zákon o správnom konaní a proti oznámeniu nie je prípustný opravný prostriedok. Z ustanovenia § 247 ods. 3 O. s. p. a § 250b ods. 1 O. s. p. jednoznačne vyplýva, že žaloba mala byť podaná proti oznámeniu stavebného úradu v lehote 2 mesiacov od doručenia tohto oznámenia žalobcovi. Žalobca však žalobu podal až dňa 13.12.2010 na poštovú prepravu, pričom žaloba smerovala tiež proti rozhodnutiu krajského stavebného úradu zo 6.10.2010, ktorým žalovaný iba odpovedal na podanie žalobcu z 13.8.2010 nazvané ako sťažnosť proti stanovisku stavebného úradu M. zo 14.7.2010, pričom odpoveď žalovaného na podanie žalobcu nie je rozhodnutím, ktoré by mohlo byť predmetom súdneho prieskumu, pretože nespĺňa podmienky uvedené v ustanovení § 244 ods. 3 O. s. p. a § 247 ods. 1 O. s. p.

Z uvedených dôvodov súd preto podľa § 250d ods. 3 O. s. p. konanie zastavil, a to z dôvodu, že žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, a tiež preto, že žaloba bola podaná oneskorene...“

Ústavný súd nemá v okolnostiach posudzovanej veci dôvod pochybovať o správnosti právneho záveru najvyššieho súdu opierajúceho sa o právny názor krajského súdu spočívajúceho v tom, že „odpoveď“ žalovaného č. 2010/00870 zo 6. októbra 2010 na „sťažnosť“ sťažovateľa z 13. augusta 2010 nie je rozhodnutím, ktoré by bolo možné podrobiť súdnemu prieskumu, resp. že takýmto rozhodnutím v danom prípade je rozhodnutie – oznámenie mesta č. j. 2010/0122 zo 7. mája 2010 o tom, že proti uskutočneniu drobnej stavby – garáže ohlásenej stavebníkmi (susedmi sťažovateľa, pozn.) 9. novembra 2009, mesto nemá námietky, vo vzťahu ku ktorému je žaloba zjavne oneskorená, na základe čoho bolo konanie o žalobe zastavené.

Pokiaľ najvyšší súd vedený názorom, podľa ktorého postup pri ohlásení (drobnej) stavby v zmysle ustanovení § 57 stavebného zákona nie je možné zamieňať so stavebným konaním (konaním o povolení stavby, pozn.) v zmysle ustanovení § 60 a nasl. stavebného zákona a súčasne majú na zreteli, že pri ohlásení drobnej stavby sa za rozhodnutie o právach a povinnostiach stavebníka, prípadne priamo dotýkajúceho sa aj práv a povinností vlastníka susedných nehnuteľností (sťažovateľa) považuje oznámenie stavebného úradu (mesta) o tom, že proti jej uskutočneniu nemá námietky, avšak pri stavebnom konaní je takýmto rozhodnutie o povolení stavby (stavebné povolenie) alebo rozhodnutie o zamietnutí žiadosti stavebníka na jej povolenie, dospel k záveru, že „odpoveď“ žalovaného č. 2010/00870 zo 6. októbra 2010 nie je rozhodnutím, ktoré by bolo možné podrobiť súdnemu prieskumu, tento právny záver je plne ústavne konformný. Z namietaného uznesenia najvyššieho súdu opierajúceho sa o právnu argumentáciu krajského súdu totiž nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

V zmysle ustanovenia § 140 stavebného zákona ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa názoru ústavného súdu preto nemožno najvyššiemu súdu, ako ani krajskému súdu nič vytknúť, ak ďalej právne zhodne ustálili, že keďže postup pri ohlásení stavby podľa ustanovení § 57 stavebného zákona nie je stavebným konaním, a teda na postup pri ohlásení stavby sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní vrátane ustanovení o práve podať proti rozhodnutiam správneho orgánu (riadny) opravný prostriedok [zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení účinnom v rozhodujúcom období] proti rozhodnutiu – oznámeniu mesta č. j. 2010/0122 zo 7. mája 2010 o tom, že proti uskutočneniu stavebníkmi ohlásenej drobnej stavby mesto nemá námietky, opravný prostriedok nie je prípustný.

V zmysle ustanovenia § 247 ods. 3 OSP predmetom preskúmania môže byť... aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok...

Napokon, v zmysle ustanovenia § 117 ods. 1 stavebného zákona stavebným úradom je obec (mesto), pričom v zmysle ustanovenia § 118 stavebného zákona vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni koná obec ako stavebný úrad, vykonáva štátnu správu v druhom stupni krajský stavebný úrad (žalovaný).

Ak teda najvyšší súd vychádzajúci z právneho názoru krajského súdu uzavrel, že žaloba sťažovateľa podaná na poštovú prepravu 13. decembra 2010 vo vzťahu k rozhodnutiu – oznámeniu mesta č. j. 2010/0122 zo 7. mája 2010 vydanému vecne príslušným stavebným úradom, proti ktorému opravný prostriedok nie je prípustný (nejde o rozhodnutie vydané v správnom konaní, pozn.), ktoré bolo sťažovateľovi doručené ešte 19. mája 2010, pre uplynutie dvojmesačnej zákonnej lehoty na jej podanie v zmysle ustanovenia § 250b ods. 1 OSP je zjavne oneskorená, ani tento záver nemožno považovať za arbitrárny či zjavne neodôvodnený.

V danej veci ústavnosť právnych záverov označených všeobecných súdov potvrdzuje aj skutočnosť, že sťažovateľ svoje námietky proti stavebníkmi ohlásenej stavbe mal možnosť vzniesť ešte pred vydaním rozhodnutia – oznámenia mesta č. j. 2010/0122 zo 7. mája 2010 o tom, že mesto proti jej uskutočneniu nemá námietky, pri svojej osobnej účasti na ohliadke na mieste samom zvolanej mestom na 4. február 2010, čo podľa svojho tvrdenia (pozri 2. stranu sťažnosti, pozn.) sťažovateľ aj urobil.

Na uvedenom nič nemení ani to, že v odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd zrejme iba nedopatrením uviedol, že lehota na podanie „... odvolania...“ sťažovateľovi (žalobcovi) uplynula 20. júla 2010, keďže z ostatnej časti rozhodnutia (pozri záhlavie a odôvodnenie, pozn.) je nespochybniteľne zrejmé, že ide o lehotu na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti právoplatného rozhodnutia správneho orgánu podľa ustanovení piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku.

V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa, že v praxi je množstvo iných prípadov (sťažovateľom však bližšie nijako neoznačených, pozn.), keď rozhodnutie – oznámenie

obce alebo mesta o tom, že proti uskutočneniu ohlásenej drobnej stavby nemá námietky, na základe opodstatnenej „sťažnosti“ týmto priamo dotknutých fyzických alebo právnických osôb krajský („druhostupňový“) stavebný úrad takéto rozhodnutie – oznámenie zrušil, ústavný súd v prvom rade podotýka, že predmetom konania pred ústavným súdom bolo iba napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktoré, resp. závery ktorého (pozri už uvedené) ústavný súd z hľadiska dodržania zásad ústavnosti aj preskúmal. Skutočnosť, že podľa tvrdenia sťažovateľa sa v iných veciach týkajúcich sa oznámenia stavebného úradu v zmysle ustanovenia § 57 ods. 2 stavebného zákona postupovalo inak, pričom tieto iné rozhodnutia ako výsledok úradného postupu neboli predmetom súdneho prieskumu v zmysle ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku a následne ani ústavného súdu, ešte nemá za následok automaticky predpoklad o ústavnosti postupov, resp. záverov vyslovených v týchto iných veciach, takže takéto rozhodnutia v iných stavebných veciach nie sú tak pre najvyšší súd, ako ani pre ústavný súd právne záväzné.

Okrem tohto ústavný súd podotýka, že mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (I. ÚS 17/01, III. ÚS 346/05).

Najvyšší súd opierajúci sa o názory krajského súdu tak svoje závery ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil a z jeho rozhodnutia vyplýva, že do odôvodnenia svojho uznesenia uviedol postup, akým dospel k právnemu záveru, a dôvody, pre ktoré odvolaniu sťažovateľa nevyhovel, pričom tento záver nijako nemožno považovať za svojvoľný. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo zaručené v čl. 20 ods. 1 a ods. 4 ústavy, ak toto porušenie nevyplývalo z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

V danom konkrétnom prípade bolo porušenie čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy viazané na porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na to, že ústavný súd porušenie ústavnoprosesných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy nezistil, sťažnosť smerujúcu proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pri jej predbežnom prorokovaní tak isto aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú odmietol.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ako aj rozhodnutie o trovách tohto konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tej časti sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáhal ich priznania, už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2012